

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Hec de aduentu p[ri]mo d[omi]ni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De aduentu dñi in mētē. Fo. XII

tionis: cū dicit. vt eos q̄ sub lege erāt re/
dimeret. **S**cōda ē vtilitas diuine adopti/
onis: cum dicit. vt adoptionē filioꝝ dei reci/
perem. **Q**m̄ autē istis filij dei misit deus
sp̄m filij sui in corda v̄sa clamantē abba p̄z
Itaq̄ tā non est seruus sed filij. j. Joā. iij.
Videte qualē paritatē dedit nobis deus
vt filij dei nominemur et simus. **T**ertia
est vtilitas eterne gl̄ificationis siue here/
ditationis cū dicit. q̄ si filius et heres per
deum. In qua gl̄ificatione h̄i plena deita/
tis p̄cipano. Ad hoc q̄ dei filius huma/
nitate assump̄it vt nos sue diuinitatis tri/
bueret esse p̄cipes. Aug. in quodā ser. de
nat. dñi. Deus factus est homo vt homo
fieret deus.

Hec de aduentu p̄mo dñi.

Sequit de scōdo.

Dico de aduentu dñi in carnem
et cuius p̄sideratione sumenda
est p̄ma excitationis rō. vt viciā
a somno surgamus: qz vt dicunt verba p̄/
posita. Hora est tā nos de som. sur. q̄ dez
rō est stimulatō amoris. Nunc dicitur su/
mus aduentu ei⁹ in mētē ex cui⁹ consi/
deratione sumenda est scōda rō excitationis
q̄ est afflictio doloris. Excellet autē iste a/
uentus alios duos tripl̄. Primo qz iste ē
totius trinitatis. Non autem alij. Jo. xiiij
Ad eum veniemus et mansione apud euz
faciemus. Secundo qz ille est tm̄ bonozū:
alij tam bonozū q̄ malozū. Non em̄ ha/
bitat per gratiam nisi i bonis. Quia vt di/
cit Haymo super Joā. iij. Quid⁹ inba/
bitat: mūdā querit pomuz. Tertio quia
alij aduentus sunt ad nos: sed iste in nos.
Venit enim sp̄ualiter in nos in nobis mā/
surus. Joā. xiiij. Vos cognoscetis quia
apud vos manebit et in vobis erit. **Q**z
magna securitas habere deum in se. **V**a/
gnū thesaurum habet q̄ deum habet.
Circa hunc igitur aduentū noxande sunt
tres principales considerationes que pec/
catoribus in peccato dormientibus dolo/
ris afflictionem ingerere debent per quaz
a peccati somno excitari possint. Quid ei
magis dolendum q̄ per voluntariam ne/
gligentiam tanto hospite priuari et diabo/
lo subijci.

Prima est facillime possibilitas

Scōda est certissime necessitatis
Tertia est fructuosissime vtilitatis
Prima igitur est consideratio facillime
possibilitatis quam satis ostendit do/
minus Jo. xiiij. di. Siquis diligit me ser/
monē meū ser. et. et ad eum veniemus et.
Ideo petit Aug. di. Te clementissime in/
uoco in animā meā quā preparas ad capi/
endum te ex desiderio qd̄ inspiras ei. In/
tra rogo in eam et coopra eam tibi vt pos/
sideas illon quā fecisti et refecisti. vt habe/
am te velut signaculum sup cor meū. Ber/
nar. in med. Beata mens apud quā de⁹ re/
quiem inuenit et in cuius tabernaculo re/
quiescit. Beata q̄ dicere potest. Qui crea/
uit me requieuit in tabernaculo meo. Ne/
gare siquidem ei requiem celi non poterit.
Hec ille. Facilis autē possibilitas habendī
deum habitantem per gratiam manifeste
patet ex tribus.

Primū est capacitas receptiua ipsi⁹ sez
anie recipientis.

Scōm est liberalitas collatiua ipsi⁹ dei
seipm̄ libere conferentis

Tertium est benignitas confortatiua.
ipsius dei fm̄ anie dispositionē venientis.

Primo ex capacitate re/
ceptiua. Est enim humana ania dei capax

Bern. in med. Deus siquidem nostra eo
ip̄o imago eius est: quo eius capax ē. Non
p̄pterea autem dei imago est qz sui memi/
nit mens: sezq̄ intelligit: ac diligit / sed qz
potest meminisse et intelligere: ac diligere euz
a quo facta est quod cum facit sapiens ip̄a
fit. Idem. Ad imaginē quippe dei facta ē
anima rationalis et ceteris omnibus oc/
cupari potest: impleti autem non potest.
capax enim dei et quicquid deo minus est
non eam implebit. Idem super Lantica
sermone lxxiij. Quid non tute Presumat
anima apud eum cuius se insignem cernit
imaginem: illustrem similitudine nouit:
tantum est vt curet nature ingenuitate vi/
te honestate seruare.

Scōdo ex liberalitate colla/
tiua. quia ip̄e domin⁹ seipm̄ liberalissime
nobis donare dignetur. Unde dicit diuini
na sapiētia Proverbioꝝ. viij. Delecte mee

¶ Sermo de aduentu dñi in mētē

esse cum filijs hoim. Et Apocal. iij. Ecce ego sto ad ostiū r p[er] h[oc] s[er]u[us] audierit vo[ce]m meā r aperit ianuā introibo ad illū lum r tenabo cū illo r ipse mecū. Vide bene q[ui] liberaliter se offert. Et Cantic. v. clamat. Ap[er]i m[er]ito foros mea: imaculata mea: cōt[ra]ba mea. Cōsidera bñ q[ui] dulciter inuitat r petit cor sibi ap[er]iri yr in eo habitet. et Sach. j. Conuertimini ad me: r ego cōuertar ad vos. O inefficācs pelagus diuine misericōdie: oib[us] se offert: memini se negat nisi repellēt. Propt[er] h[oc] igit[ur] est inexc[us]abil[is] hō q[ui] deum in se p[er] grām non habet. q[ui] yr dicit Aug. li. de p[er]n[ia]. Semp[er] p[ro]sto est gratia si nō fuerit repulsa. de q[ui] sūū est semp[er] ispi[rit]u rat si est q[ui] recipiat. Ansel. Hō nō h[ab]z gratiam: non q[ui] hanc nō dat de[us]: sed q[ui] hanc nō accipit hō. i. nō se disponit ad recipiendū. Sol q[ui]ntū est de se oib[us] se cōdicat: sic lux gratie. Eccl. xliij. Sol illuminans respicit oia: nisi inueniat q[ui] sibi repugnet. sicut sol nō intrat domū p[ro]pter ob[sc]aculū. ap[er]it fenestras: sol intrabit domū r illuminabit eā. Et sicut dicit Innocent[us]. Gratia q[ui]dem p[er]mereri nemo p[otes]t q[ui]a gratia dat: s[ed] demereri q[ui]s p[otes]t. ideo si non est impuradū homini q[ui] grām non meret: tñ imputanduz est eisi grām demerere. O q[ui] fatu[us] igit[ur] tales q[ui] se ad grām dei non disponunt. P[ro]p[ter] q[ui] sunt sicut paup[er] cui offert denarius aureus nec vult ap[er]ire manū yr recipiat. si talis itaq[ue] fame mōdiat: est inexcusabilis. q[ui] est culpa sua si nō habet q[ui] comedit. Secundo est sicut vincet[ur] cui auz ap[er]it[ur] carcer non vult exire. Gratia em̄ q[ui] semp[er] est p[er]sens yr dissoluat p[er]tōp[er] vincula r aiam de p[er]ti carcere educat. Item est sicut infirm[us] cui offert inedicina nec vult accipere. Item si offert lumen alicui r non vult ap[er]ire oculos suos: q[ui] cadit eius culpa est. Sic grā ē lux rē oib[us] clarū. Joan. ij. Lux venit in mundū r dilexerunt homines magis tenebras q[ui] lucem.

Tertio appet facilis p[otes]t
sibilitas hōi dei grām ex benignitate cōformatiua. Et benignitate nāq[ue] iextimabili aduentū suū cōformat dispositōi recipientis. Cyprian[us] ad Donatū. Quantū illic capax fidei affer[re]m[us]: tantū inde grē inundanter haurim[us]. et Bern[ardus] sup. Cant.

Qualē te p[re]parauer[is] deo: talis oportet vt appareat tibi deus. Idē sup. Qui habitat p[er]u. iij. Sicut sol iste corpore? h[ab] bon[us] sit et valde necessari[us]: tñ r feruor eius si temperatus nō fuerit infirmo capiti r splendo r infirmis oculis nocet: nec est solis culpa: sed infirmitas. Sic etiā sol iusticie ē. Unde r d[icitur]. Noli nimū esse iust[us]. nō q[ui] iusticia bona nō sit: sed q[ui] dum adhuc infirm[us] mi sumus oportet ipam nobis bonā grāz temp[er]ari: ne forte elationis aut indifferēt[is] ontis viciū incurram[us]. Quid est em̄ q[ui] incessanter orantes nō possum[us] ad eam quā desideram[us] abundantiam grē puenire: P[ro]p[ter] q[ui] auarus aut inops fact[us] est deus: impotēs aut inexorabilis: Absit h[oc] p[er]is absit. sed ipse cognouit figmentū nostr[um]. nō tñ p[ro]pterea a petitione cessanduz est. q[ui] et nō dat ad satietatē: dat ad sustentationē. Hec ille. Venit igit[ur] deus in mentē aliter et aliter s[ecundum] dispositionē mentis. Unde p[er] distinguit[ur] triplex et[er] aduent[us] in mentem. scz occult[us]: dubius: r manifest[us]. Et figurat[ur] t[er]ti[us] sicut isti aduent[us]: quia ch[ri]s[ti]s venit n[on] t[er]ti[us] plū occulte. Joā. vij. Nos ascendite ad diē festū hūc ego aut non ascendā rē. Sequit[ur]. Ipe ascendit ad diē festū nō manifeste: sed q[ui] in occulto. Venit etiā p[ro]p[ter]bie in templū. In Joā. x. dicebāt iudei in porticu templi. Quousq[ue] aiam n[ost]ram tollis: Si tu es ch[ri]s[ti]s dic nobis palam. Manifeste etiā in templū venit. sicut q[ui] fecit flagellū de funiculis r eiecit vendētes rē. vt h[ic] Mat. xxi. Sicut post resurrectionem apparuit occulte sub habitu pegrini: vt h[ic] Lu. vl. Et magdalene in specie hortulani: vt h[ic] Joā. an. xx. Apparuit etiā dubie iuxta mare r[ed]beriadis: alijs dicentib[us] q[ui] dñs est: alijs putantib[us] ph[ar]is[ma] esse. Manifeste etiā apparuit cū ianuis clausis ad discipulos i[n]grauit: vt h[ic] Jo. xx. r Lu. vl. Ber. Quic[us] qd de hōm[ini] corp[or]aliter exhibuit: in nobis spūaliter oparur. Idē. Oia q[ui] de saluatore legim[us] sunt aniaz medicāia.

¶ Primus itaq[ue] hōi aduent[us] in mentē est occult[us]: cū vix de[us] p[er] grām sic hoim inhabitat vt mortalia nō committat: r tñ dulcedinē affectus non sentiat: nec in magis op[er]ib[us] se exerceat. Ber. de libero arbitrio. Vbi ingredif gratia: p[er]ti potestas minuit. Aug[ustinus]. Sola grā liberant hoies a

De certissima necessitate Fo. XIII

malo. Hec ille. Sed non sp est manifesta ista gra. Ps. Vestigia tua no cognoscent
Secundus aduert dubius: cum. s. mutationes nouar affectionu in nob cognoscimus z sentim? qz ptem et veniale qd pti placuit/displacet. Aug. li. de pen. Vere penitere no hois est: sed dei gre. sed in dubie qa cum pnia sit amara: gra dei est dulcis. Sap. xij. Q. q. bon? z q. suauis est dne spiritus tu? in nob. Iste itaqz aduent? dubi? est: qz partim nos? z partim ignotus. Et h onit ex tribz. Primo ex accipierz inhabitatate q cu multoz maloz sit sibi conscius: no pot accipe aliter spum scem nisi argue/tem: lz sit dulcis. vt por? etia dulcis amarus videt febricitati. Joa. xvj. Lu venerit ille arguet mundu de pcto. Scdo ppe gre nouitate. Unde cum iudei pmo acceperunt mana inuitatu: dixerunt/madu. i. qd hoc est: vt h? Ezo. xvj. Tertio ppter effectiuuz qltatem. qd vt meli? intelligat: oportz p similitudine declarari. Verbi gra Sol em materialis cu radios suos in nube sam ppat: res in nube aq. ca colores opaco ge distimiles radijs suis: sicut apparet in iride: vtz viride: glaucu: z rubeu. qz coloru varietas pncipalr ex nube pcedit. Sp ritualiter Sol i. q. de? nr cu pmos radios gre sue ex sui pntia in aiam mittit qz inuenit ea huore vicioz z nube pctoz offuscata: ex vaporibz infectiois pcti obubra/ra: tres colores in ea appebur. Na p viridem colore q est pgregatiuus visus/itelligit cognitio suppsi? Per glaucum/terroz cuius plerunqz signu est z tremor de pcto Per rubeu vo verecundia: q tria simul in
Tertius e ad? (vera pnia confuuit. uent? manifest? Na sicut fili? dei ad nos venies: se vez ce messia ostedit signis mirabilibz: vt testat euageliu Mat. xj. Euntes renunciate Joani q audist? z vidistis: Eci videt: surdi audiu? z. Sic etia vt de Beru. vult manifestare aduentu suum in mente p signa pportionabilia. Vide si vis in ser. dnice tertic aduent? Hec de prima consideratione.

Sequit de secunda. Ecuda est consideratio certissime necessitat. Dib em est gratia necessaria. Ro. ij. Des peccauerit et egent gra dei. Sicut em ois creatura in

seipsa est defectibilis z indiget cōseruato/ re vt subsistat z pmaneat in esse nature: sic ois rōnalis creatura gra indiget vt sit i bono esse. ij. Loz. ij. No sum? sufficiens ali? qd cogitare a nob qst ex nobis. sed sufficētia nra ex deo est. Joan. xv. Sine me nihil potestis facere. Et Aug. li. de tri. Magna hois miseria sine illo ce sine q no pot bene esse. Est aut huiusmodi aduentus nobis necessarius maxime ad tria.

Primo ad expellēdā spūalis nequitie inhabitatōnem.

Secundo ad euadēdā iudicialis sentētie confusioem.

Tertio ad euadēdā personalis consi/ sentie conditionem

Primo igitur zc. **H**abitat em diabolus in his in qbz no habitat deus. Apoc. xvij. Cecidit babilo z facta est habitatio demonioz. No pot aut diabolus expelli a cordi hois nisi ventat de? q. q. miser q diaboluz expellere negligit maxime in hoc sacro tpe dnici aduentus. Bern. in psona dni. Quid cause q inimic? co meo vroz pot? vultis seruire qz mibiz Tales in qua miseri sunt. Tum ppter diuine bonitatis inuitosam expulsione. Tales em vt de Guil. lugd. saluatoze aduentē qm manibz a se repellit. muz em fact/unt iter se z saluatoze. Ga. lit. Iniquitates vie diuiserunt inter vos z deu vestz. Tu ppter diabolice ptar? pnciosaz subiectio/ nem: qz sunt serui diaboli. Jo. vij. Qui facit pctm seruus e pcti. glo. i. diaboli. Tu ppter vcture solenitaz dānosam abustione Tales em q nolūt ppare corda ad suscipi endū dnim spūalr mntis abutunt? festiuitate dnice natiuitaz: quā si digne celebrare voluerim? oportz ipm dnim spūaliter nasci i cordibz nostris. Nec em qz nobis pdesset chm natū fuisse p nobis nisi nasceret in nobis. vt sic possunt dicere Joa. j. Verbu caro factū est z habitauit in nob.

Secundo est necessarius

iste aduent? ad euadēdā iudicialis sentētie confusioem. Hier. xvij. Dne oēs q te derelinquunt z fundent. Q. q. tam tristitie causam habent tales q deu derelinquunt: deu non qruunt. Exemplū. Si sint duo in

Bermo de aduentu dñi in mētē

carcere q̄ vnus sperat cozpari se liberan
dū cum dñs carcerē venerit. reliqu⁹ p̄o cre
dat q̄ ad mortē cōdemnabit. ⁊ dicat vtrū
q̄: **¶** Was dñs carcerē veniet. sic vñ causaz
habet gaudij: sic alter doloꝝ ⁊ desolatiois
In vitaspā dicit abbas Amōn cuidā fra
tri interrogāti sermone. Glade ⁊ fac tale
coꝛgatio nē tuā: q̄lem habet isti q̄ sunt in
carcere. Isti em̄ interro gāt hoies: vbi est
iudex: ⁊ qñ veniet: ⁊ in expectatiōe penaz
suaz ploꝛant. Sic facere debet p̄dōꝛes cū
aduentū dñi audiunt.

Tertio necessarius est no

bis hmōi aduent⁹ dñi in mētē p̄ gratiaz
p̄pter manutenendā p̄sonalē p̄sistētie ⁊ dū
tione. Est em̄ diuina p̄ntia nobis necessa
ria Ad cōsistentiā naturalis existētie. Ad
cōsistentiā spūalis grē. Ad p̄sistentiā eter
nalis glie. **¶** Pro cui⁹ ampliori declaratiōe
Notandū q̄ a doctoꝛib⁹ triplex solet disti
qui grā. vīz Grātia p̄cētia. Cōcomita
tia pueniēs. P̄s. **¶** Discōdia et pueniēs me.
Hec autē gratia pueniēs tripliciter dici p̄t

¶ Prima est grā graty data / generalit̄ di
cta: vt donū creatiōis: gubernatiōis: ⁊ cō
seruatiōis: ⁊ naturales inclinatioes ad
p̄tutū act⁹: q̄ qñq̄ dicunt p̄tutes natura
les ⁊ hmōi. Bern. Hūana natura sic con
dita est vt necessario habeat p̄seruatiōem
quē habuit cōditōis. eo q̄ fm̄ Aug. Sic
esse oim̄ nostrū ē ex nihilo: ita ad nihilū rē
deret: nisi de⁹ gratia sua ⁊ manu regūis
p̄seruaret. Hec ḡ grā necessaria est ad con
sistentiā naturalis existētie.

¶ Scōda est grā graty data spūaliter dicta
que sup̄ facultatē nature ⁊ supra meritū
p̄sone hoi cōcedit: q̄ vñ hō alteri cozpari
nec tñ p̄ q̄ iustificat: disponit em̄ ad grām
gratū facientē: vt donū linguaz: interpreta
tiō sermonū ⁊c. De qb⁹. j. **¶** Loꝝ. xij. Diui
siones grāz sūt ⁊c. Hmōi etiā est donū
dei gratūm mouēs animū p̄cōis ad pe
nitentiā. Rich. li. iij. de cōteplatiōe. Sci
mus q̄ nihil cordis intima purgat: mentē
mūdiciā repat q̄ aie cōpūctio quā grā tri
buit. Hec ille. **¶** Dicit autē ista grā graty data
pueniēs ⁊ opans. Hm̄ de magr in. ij. dist.
xxij. Volūtas hois grā puenit atq̄ p̄pa
rat vt fiat bona. Aug⁹. **¶** Grā est lumē anie

faciens hoiem p̄c̄m suū agnoscerē. Greg.
xvij. moral. c. xxvij. Lumē q̄ppe dei est grā
pueniēs: que si in n̄o corde nequa q̄ gra
tuito cōfurgeret: p̄fecto silens n̄ra in p̄cōis
rū suoz tenebris obscura remaneret. **¶** Dō
dicit Job. xxxij. Inspiratio oipotentis dat
intelligētiā. Phil. ij. De⁹ oꝛat i nob velle.
¶ Tertia grā pueniēs dici p̄t ipa grā nō
solū gratis data: sed etiā gratū faciens: q̄
in q̄ntū causat p̄iorē effectū: b̄ pueniēs
respectu posterioris: pura in q̄ntū est sana
tua ⁊ viuificatiua anie ⁊ excitatiua volū
tat⁹ in bonū respectu alioꝝ effectū q̄ sunt
bonum volitū efficaciter opari ⁊ in bono
p̄seuerare ⁊ ad glām puenire. **¶** Grā autē vi
uificat aiam p̄ hoc q̄ eam deo vniet: et p̄ ta
lem vnionē deiformē facit. j. **¶** Loꝝ. vj. Qui
adheret deo vn⁹ spūs est. Fit autē illa vnio
p̄ amorem. Dion. **¶** Amō est virt⁹ vnitiua
amant⁹ cum amato. **¶** Lantīc. Anima mea
liq̄facta est ⁊c. scz ad suscipiendū formam
deificā. Hmōi itaq̄ grā sup̄dicta ē grā
tis data: ⁊ gratū faciens: operans ⁊ pueni
ens. **¶** Grāz inq̄ data ⁊ gratū faciens. quia
sicut de Alex. Grātia est forma a dō gra
tis data gratū faciens habentē: ⁊ op⁹ eius
dō reddens gratū. Dicit etiā opans: q̄
ipsa sola est anie viuificatiua reddēs eam
deo gratā. Hm̄ fm̄ magr. ij. Bona volū
tas cōcomitat grām: nō grā volūtatē. Et
Aug. ad Bonifaciū. Non grāz dei aliq̄d
meriti p̄cedit humani: sed ipa meret auge
ri: vt aucta mereat ⁊ p̄fici: volūtatē conco
mitante nō ducente: p̄disse q̄ non p̄uina.
Hec Aug. **¶** Scōdar est grā p̄comitās siue
coopans: q̄ ipsa grā nobiscū: ⁊ nos cū illā
la coopamur. Greg. **¶** Nihil valet humana
industria sine adiuuāte grā. Et Aug⁹. li.
retrac. Volūtas n̄ra nisi adiuuet dei grā
pie recteq̄ viuere nō p̄t. De hac grā de
ap̄tus. j. **¶** Loꝝ. xv. Abūdam⁹ illis oib⁹ la
borant: nō go: sed grā dei mecū. Et Greg⁹
go. xvj. mora. Suma dei pietas p̄ agit
in nob sine nob vt subsequēte quoq̄ nostro
libero arbitrio: bonū qd̄ tā appetim⁹ agat
nobiscū: qd̄ tamen per impensam grām in
extremo iudicio ita nob remūerat ac si so
lum a nobis p̄cessiss⁹. Hec ille. **¶** Dicit etiā
hmōi grā subsequēns: q̄ vīz est ea subse
quens effect⁹. s. opationis efficacis q̄ seq̄
tur ad viuificatiōē ⁊ sanatiōē anie ⁊ bō

De fructuosa humilitate Fo. XIII.

nam volitione. Aug. Volentē gratia puenit vt velit: volentem sublequit vt possit. Ideo petit ecclia. Tuas nos dñe grā pueniat r lequaf. Pueniat bonū ppositū in spirando. et sublequat adiuuādo in opus bonū. Esa. lxxij. Oia opa nostra opat'es in nobis dñe. Phil. iij. Oia possum in eo qui me confortat.

Tertia est gratia pficiens siue consummans: que sic dicit inqñtū facit pfeuerare in bona r pducit ad gliaz. Phil. j. Qui cepit in nob op' bo. pficiat. j. Pe. vlt. De omnis gratie qui vocauit nos in eternam gloriā suā ipse pficiet: cōfirmabit: solida bit q. Dicit etiā hmōi gratia subsequens inqñtum est causa effectus posterioris et subsequēntis. Aug' lib. de natura e gra. Gratia puenit vt vocemur: subsequit vt glorificemur. De supradicta triplici gratia dicit aplus. j. Cor. xv. Gratia dei sum id quod sum. Hec est gratia pueniens. Et gratia eius in me vacua non fuit. Hec est gratia cōcomitās. Et gratia eius. pficiens r consummans semper in me mansit. Hec de secunda consideratione proposita circa aduentum dñi in mentē.

Sequit de tertia

Tertia consideratio proposita circa aduentū dñi in mentē est consideratio fructuosissime vtilitatis. Quis em dubitet qfructuosum sit r honorabile habere deū in hospitio cordis. Et h' paterere potest discurrēdo septē modos quibus ania visitat a deo.

Primo em visitat de' vt

iudex incutiens timorē. Et hoc in peccatorū conuersione: quādo audit peccōr illud Esa. lxxij. Redite preuaricatores ad cor. Hec est gratia pueniens. Iste aduent' est amarus: vtilis tamen. Matth. xxj. Lū in trasset iesus hierosolymā: cōmōs est vnt' uersa ciuitas. Hoc sig' tur. iij. Re. xix. Ecce dñs transijt r sp's grandis r fortis r c. et Ezo. xx. Ut pbaret vos venit deus: r vt terror illius esset in vobis r c.

Secundo venit vt medi

eus sanans languorem. r hoc in peccōr remissione. Eccl. xxxvij. Da locū medico r non discedat a te: quia opera eius sunt ne

cessaria Esa. lxj. Dissit me vt mederer cōtritos corde. Et nota ordinez qm cōtritio facit sanationē. Tob. iij. Post lachrymationē r flētū exultationē infundis. Sic fecit magdalene Lu. viij. dicēs ei Remittūtur tibi peccata tua: vade in pace. De remissione aut peccōr adducant tres testes

Primus est fides vitaris. Ezech. xvij. Si auerterit se impi' ab impietate sua r c. dim iniquitat' eius nō recordabor.

Secundus est spes diuie pietatis. j. Jo an. iij. Si cor nostr' nō respēdit nos: fiduciam habem' ad deum r c. Et. ij. Cor. j. Gloria nostra hec est testimoniū cōscietie nostre. Bern. Quē p'cia defendit inf' ac' q' satores liber est. Gerūtāmē hic test' h' det fiducia: nō tñ certitudine. j. Cor. iij. Nihil mihi cōsp' sum: sed nō in hoc iustificatus sum. Et sequit. Qui aut me iudicat dñs est. q. d. forte aliqd habeo qd ignoro:

Tert' test' e amor ch' (sed de' sc' ritat': qñ. s. hō deuor' sequit' filii Pauli Phil. ij. Que qdē retro sunt obliuiscens: ad ea vō q' priora sūt exredēs meipm: ad destitutū p'equor: brauiū supne vocatōis. Lū em quis se totus offert in obsequiū ch'i gemens r supplicans vt deus cum eo faciat misericordīa: Ad hanc supplicatio nem pater misericordiaz mittit tertiu' testem. s. charitatem: in qua infundit spiritū cum sanctū. Rom. viij. Ipse spiritus test' moniū red dit spiritui nostro q' sumus filij dei. quia. j. Petri. iij. Charitas op'le multitudinem peccatorū. Primus test' cōscientiā alleuiat. Secundus serenat. Tertius assecurat. Desidera igitur medicum et clama cum hieremīa Hierem. xvij. Sa na me domine et sanabor: saluum me fac r saluus ero. Et sicut dicit Eccl. xxvij. Honora medicū ppter necessitatem.

Tertio visitat domn' vt

consolator in gerens leticie spiritualis dulcorens. Esaie. lxj. Ecce ego ipse consolabor vos. et Esaie. lxj. Spiritus domini misit me vt cōsolarer omnes languētes: vt poneret consolacionem lugentibus sion. Et Esa. lxvj. Quomō si cui mater blandiat: ita et ego consolabor vos: et in hierusalem consolabimini. Et. ij. Corinth. j. Pater misericordiarum et deus totius con

Ber. de aduentu dñi ad iudiciũ

solationis qui consolatur nos in omni tribulatione nostra

Quarto visitat dñs vt viditur sponſa carnal' aliqu' lauat facie ne disſolatur sponſo: sic tu pſciam **Est. j.** Lauami mundi estote etc. **Sedò** requir' discipline moralitate in verbis vltz 2 opibz. **j. Tim. iij.** Exemplũ esto fidelũ in p̄bo 2 p̄uertatione. **Tertio** diuinitaz yberat. s. virtutum. **Steg. Tere** diuinitaz sunt opes s3 p̄utes. **Rich. Ania** virtutibz plena est dei sponſa trinitatis cathedra. **Quarto** coz poris sanitate 2 agilitate vt. s. ania sit agilit ad bona opa. **Eccl. xxxj.** In oibz opibz tuis esto velox. **Quinto** fidelitate: vt nulli desideret placere nisi sibi: 2 ei' semp gloria q̄rat. **j. Loe. x.** Dia in gliam dei facite **Bern.** In omni ope intrate in deũ 2 p̄pter deũ. **Sexto** obedientie hũilitate **Bar. xvj.** Qui vult venire post me abneget se 2 metipm. **Septio** cordis charitate **Lok. ij.** Sup oia charitate habete qd est vinculum p̄fectionis. **Aug.** Charitas est q̄ualet ad oia sine q̄ nil valet oia. **Idem.** Magna res est amor. Nã p̄ seipm fiducialiter accedit ad deũ: inheret deo: familiariter percoctat que dei sunt.

Quinto vt magister corrigens errorem in interna illuminatione **Pro uer. ij.** Fili mi ne obliuiscaris legis mee: 2 p̄cepta mea cor tuũ custodiat. **Ber.** Ip̄e illuminat intellectũ: accendit affectum: deſect effectum.

Sexto vt rex ostendens suum honorem 2 munificentiam in bñficiõz largitione. **Sap. vij.** Generunt mihi oia bona pariter cũ illa. s. d. g. f. a. **Idem.** Inſinitus em thesaurus est hominibz q̄ qui vult sunt participes facti sunt amicitie dei **Uñ** et de meritis dicit **Aug.** Quid sunt merita nisi dei dona.

Septimo vt sponſus iſtã mans ad amorem in sincera dilectioe **Bar. xxv.** Ecce sponſus venit: exite obviam ei. **Di. cit/ ecce. q. di.** Mirabile est hoc. Quid enim mirabilius q̄ q̄ deus inensus anie paup̄cule deſponſari velit et amore iungi: **Reſponſa** magna est q̄ creator: ita sua uiter conſungi velit ſue creature. **Bern.** Cum gustat q̄ ſua uis est dñs: tunc ania nõ desiderat queq̄ alia bona s3 languere deſiderio affectat. **Idem.** Nescio em qd delicatius h3 in se deũ q̄ qd anie dicit sponſus. **Idem.** Quis dignè pensare poterit quãto affectu nos dilegat qui animã sponſam dicit 2 vocat. **Idem.** O anima mea: unde hec tibi gloria vt dicaris dei sponſa: vtique non ex nr̄is meritis sed ex flagrantia ſue charitatis. **Hec Bern.** Sed aduertendũ q̄ sponſus ch̄us q̄rit in aia sponſa ſua ſeptẽ. **Primo** pulcritudinis uenustate. s. p̄ſcientie puritate. **Aug.** de uirginibz. Non q̄rit deus pulcrã carnẽ sed pulcrã mentẽ. **Hugo** li. de bono p̄ſcie. **Deus** qui est amator: mĩdicie coz pollutũ peccatis nõ p̄t inſubire. **Hec ille.** Sic igitur

Hec de aduentu dñi in menſe **Sequit** de aduentu dñi ad iudicium

Dico de aduentu dñi in mentes ex cuius consideratione sumit ſecunda rō exaltationis a pcti ſõno que est afflictio doloris. **Consequenter** deſcendũ est de aduentu eius ad iudiciũ: ex cuius consideratione ſumenda est alia exaltationis ſiue euigilationis rō que est ſollicitatio timoris. **Circa** quẽ aduentũ nõ tãde ſunt ſeptẽ conſiderationes p̄ncipales timoris inculſiue q̄s alibi ſcripſimus i li4 bro de q̄rtuor nouiſſimis. **Ido** ad p̄ns ſupſidemus. **Hos** igit tres dñi aduentus: tota mente contẽplemur. **Ad** hoc em nos q̄ritidie horat ecclia in hoc ſacro tpe aduentus q̄ nunc de aduentu domini in carnem: nunc de aduentu in mentẽ: nunc hõ de aduentu ad iudicium loquitur. **Et** ex altero quidem in diuine charitatis amore: ex alio in compunctionis interne dolore: ex alio autem in timore proficiamus et ad bona opera vigilẽs efficiamur: ſcientes quoniã hora eã nos de ſomno ſurgere. **Sic** itaq̄ dum tps habem' uigilanter inſtãm' bõ